

Kapitola desátá

Digitální prezentace e informací

Učební text

Mgr. Radek Hoszowski

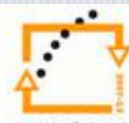
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

logistiky
a chemie

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Digitální prezentace informací

Prezentace informací

Počítače slouží převážně pro prezentaci informací v digitálním prostředí. V této kapitole se zaměříme na digitální prezentaci informací, ale také na základní fakta z počítačové grafiky.

PREZENTACE

Prezentace je určitý způsob sdělování informací jiným osobám. Využívá se při tom

Dalšími způsoby prezentace je klasická školní tabule – ať už křídlová, či bílá na fixy.

Počítačová prezentace je

K čemu slouží prezentace?

Jak jsme již zmínili výše, prezentace slouží převážně k předání informace posluchačům.

Cílem prezentace je, aby si z ní posluchači zapamatovali co nejvíce, ať už se jedná o prezentaci referátu ve škole nebo prezentaci nové obchodní strategie ve firmě. Důležité je, aby posluchači pochopili, co jim chcete sdělit, případně přizpůsobili své chování.

Správně vytvořená prezentace by měla být vizuálně zajímavá, stručná a výstižná, jeden snímek by neměl obsahovat příliš mnoho psaného textu a měla by obsahovat ilustrace – obrázky, grafy, tabulky, aj.

slovních a vizuálních prostředků. Veškeré způsoby předávání informací se považují za prezentaci. Zvláštní metodu představují **digitální prezentace**, při nichž se využívá zpětného projektoru nebo interaktivní tabule.

Při běžných prezentacích, např. ve firmách, se ale používají daleko jednodušší metody – například tzv. **flipchart** [flipčárt]. Jedná se o magnetickou tabuli, na které je připevněný papír, na který se jednoduše píše.

moderní a poměrně efektivním způsobem prezentace. Vyžaduje sice přípravu předem, ale na druhou stranu má již velké množství funkcí, které nám usnadní samotné prezentování.

ZÁSADY ÚSPĚŠNÉ PREZENTACE

Pro netrévaného člověka není vůbec lehké postavit se před posluchače a začít o něčem přednášet. Může se vám zdát, že učitel mluví naprosto lehce, ale za tímto jsou hodiny a hodiny práce.

Existuje něco, co by mi při prezentování pomohlo?

Samozřejmě! Existují všeobecné zásady, které by

měl každý prezentující člověk znát a dodržovat.

Jednou z nejdůležitějších fází je **příprava** samotné prezentace v počítači. Ještě předtím, než se snažíme něco zpracovat, musíme danou tematiku ovládat, abychom byli schopni o ní mluvit a **NE ji předčítat** z projektoru či monitoru.

Před samotným přednášením by si měl přednášející zkontrolovat techniku, kterou bude používat, zkontrolovat osvětlení místnosti a funkčnost všeho potřebného – např. mikrofonu, dálkového

ovládání, aj. Pokud vystupujeme na veřejném vystoupení, měli bychom samozřejmě připravit také sebe – vhodné oblečení, zapamatování (alespoň částečné) textu a psychická příprava – snaha o zbavení se trémy.

Při prezentaci musíme mluvit pomalu a zřetelně. Měli bychom pozorovat své publikum a snažit se zachytit, zda všemu rozumí. Měli bychom také **navázat kontakt s posluchači** – ptát se na jejich názor, klást otázky. Není vhodné, abychom při prezentaci měli **ruce v kapsách**, drbali se na

hlavě nebo byli celou dobu **zahleděni do papíru**.

Na konci prezentace by se mělo objevit krátké **shrnutí** probrané látky či prezentovaného tématu.

Do prezentace musíme vybrat **pouze podstatné informace**, aby nebyla příliš dlouhá. Ideální je, když na jednom řádku prezentace máme maximálně 5 – 7 slov.

Je vhodné, abychom si prezentaci **předem vyzkoušeli**. A nemusíme se cítit trapně, pokud budeme oslovovat plakáty, plyšáky či různé sošky místo publika.

Technické vybavení

Jaké jsou možnosti technického vybavení pro prezentace. Můžeme používat všechny naráz, jaké jsou jejich výhody a nevýhody.

V této části kapitoly se budeme zabývat technických vybavením potřebným k promítání digitálních prezentací. Toto zařízení samozřejmě můžeme využívat také

k zobrazování fotografií, videí i jiných souborů. Prvním z těchto zařízení je **dataprojektor**.

Dataprojektor může být umístěn na

stropě místnosti, popřípadě na stole nebo přenosném stolku. Projektor přenáší obraz z počítače nebo přehrávače (DVD) na plátno, popřípadě na bílou zeď.

Parametry, které nás u projektorů zajímají,

a uvedeme si jejich příkladové

hodnoty, jsou jeho

rozlišení (XGA – 1024x768 bodů) a také jeho světelný výkon (2200 ANSI lm), dále pak kontrast obrazu (400 : 1). Pro velikost plátna je nejdůležitějším faktorem velikost místnosti.

Každá místnost by měla být vybavena kvalitním zatemněním.

K projektoru potřebujeme pláno.

V dnešní době existuje velký výběr i v této oblasti. Dělí se hlavně do tří oblastí: ruční, přenosné a elektrické.

Laserová ukazovátka jsou také nezbytným pomocníkem každého přednášejícího. Můžeme mít projektor, který na svém ovladači má integrované ukazovátka. Další možností je samotný laser. Vhodnou pomůckou jsou dálkové ovladače (viz obrázek), kterými můžeme zároveň ovládat prezentaci a zároveň je můžeme používat jako laserové ukazovátka.

Jako alternativu k projektoru, především pro menší místnosti se používají velkoplošné **LCD panely** nebo **plasmové displeje**.

Velmi oblíbené jsou v současné době **interaktivní tabule** neboli **IWB** (Interactive

White Board). Můžeme s ní pracovat, jak s klasickou tabulí, ovládacími prvky jsou naše ruce a suché fixy. Můžeme tak po ploše přemísťovat, dopisovat, dokreslovat, aj.

Dalším možným vybavením je tzv. **zpětný projektor**. Zpětný projektor promítá obrazy z průhledné fólie. V případě digitálních zpětných projektorů promítá již z klasických papírů. Říká se jim také **vizualizéry**.

Program na tvorbu prezentací

Velmi stručně si představíme program na tvorbu prezentací. Budeme se zabývat hlavně MS Powerpoint 2010.

Celkovou prezentaci vytváříme až svým přednášením. V počítačovém programu tedy vytváříme pouze podklad pro prezentaci. Jako **počítačovou prezentaci** vnímáme skupinu snímků (slidů), které následují za sebou v předem určeném pořadí a mohou obsahovat různé komponenty – text, obrázky, grafy, aj.

Každé jednotlivé části můžeme nastavit její **efekt** – tedy jakým způsobem se objeví na obrazovce (plátně).

TVORBA PREZENTACE

V této části prezentace se zaměříme pouze na základní kroky při vytváření prezentace – tedy **nastavení vzhledu snímků**.

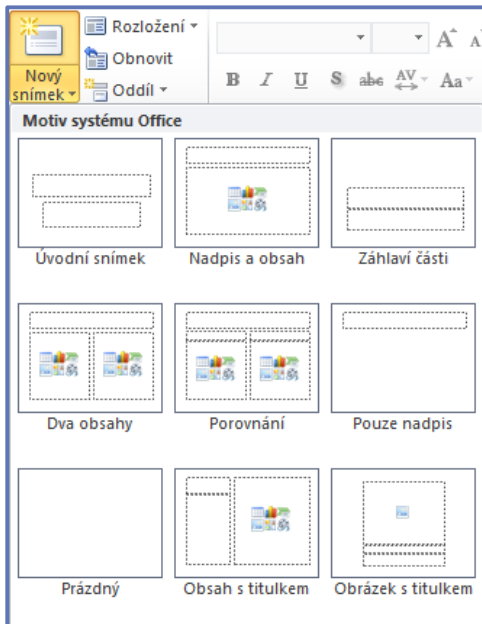
Můžeme si vybrat z několika

různých nastavení rozložení snímků nebo si můžeme vytvořit své vlastní rozložení.

Můžeme si také zvolit některý z přednastavených vzhledů prezentace. Vhodné je vytvořit **první 2-3 slidy na**

bílý podklad bez formátování a pak následně volit styly – ty se nám budou automaticky aplikovat na naše snímky, dokud jeden nezvolíme. Tzv. **návrhy** prezentací můžeme také stáhnout z oficiálního webu www.office.com.

Další z důležitých funkcí PowerPointu je možnost

animovat jednotlivé prvky v prezentaci – texty, obrázky, grafy, nadpisy, textová pole, aj. Další prvek vzhledu jsou pak **přechody** mezi jednotlivými snímky. Tyto možnosti najdeme na kartách **Přechody** a **Animace**.

Prezentaci si můžeme také vytisknout – můžeme si nastavit různý počet slidů na stránku. V základním nastavení je tisk jednoho slidu na jednu stranu. My si však můžeme nastavit až **devět** snímků na stránku – což pravděpodobně už nepřečteme ☺.

Prezentaci můžeme také exportovat do souboru **PDF** – neuloží pouze animace, ale vzhled zůstane stejný, využívá se pro kontakt s lidmi, kteří nemají k dispozici

prezentační program ani jeho prohlížeč. Dále můžeme exportovat prezentaci do formátu **HTML**, tedy do formátu webových stránek. Nezachová animace a může změnit i celkový vzhled prezentace.

FLASH formát může zachovat i animace objektů. Většina prezentačních programů tuto možnost nenabízí, ale můžeme si stáhnout např. doplněk **Flash Spring**.

MS PowerPoint nabízí také možnost exportu do souboru **WMV** – Windows Media Video, který nám vytvoří video soubor – velmi vhodné pro **časované prezentace**.

Pravidla pro tvorbu prezentací

Jak vytvořit správnou a efektivní prezentaci? Jak správně zaplnit snímek a jaké zvolit barvy?

Většina uživatelů má problém s vytvořením efektivní a přehledné prezentace. Vysvětlíme si základní pravidla pro tvorbu prezentací a ukážeme si, jak by to mělo a nemělo vypadat.

1. Obsahuje pouze základní, stručné body, protože předpokládá další ústní výklad.

<h3>Jak nemá vypadat snímek</h3> <ul style="list-style-type: none"> ○ Takto by neměl vypadat žádný snímek vaší prezentace. Je to neestetické a lidé v publiku by se mohli jednoduše ztratit. Ve snímcích by se neměly vyskytovat delší části textu, protože při čtení z projektoru je velmi obtížné udržet pozornost. ○ I když použijeme více odrážek, tedy více členění textu, snímek nevypadá dobře a posluchače spíše odradí od dalšího čtení. ○ Pokud si posluchači dělají poznámky, je pro ně velmi složité z tohoto textu vybrat důležité informace a v podstatě zde popisujeme přesně to, co budeme při prezentování říkat. Je to doslovný přepis našeho komentáře. ☹	<h3>Jak má vypadat snímek</h3> <ul style="list-style-type: none"> ○ Vše je stručně v bodech. ○ Pokud píšeme ve větách, končíme tečkou. ○ Můžeme vkládat ilustrační obrázky. ○ Zdůrazňujeme důležité informace.
---	--

2. Text musí být napsán velkým písmem – nesmí ho být na stránce příliš mnoho, bylo by to nepřehledné, na jednom snímku by mělo být maximálně 5 – 8 řádků, používáme bezpatková tučná písma.

<h3>Jak nemá vypadat snímek</h3> <ul style="list-style-type: none"> ○ Takto by neměl vypadat žádný snímek vaší prezentace. Je to neestetické a lidé v publiku by se mohli jednoduše ztratit. Ve snímcích by se neměly vyskytovat delší části textu, protože při čtení z projektoru je velmi obtížné udržet pozornost. ○ I když použijeme více odrážek, tedy více členění textu, snímek nevypadá dobře a posluchače spíše odradí od dalšího čtení. ○ Pokud si posluchači dělají poznámky, je pro ně velmi složité z tohoto textu vybrat důležité informace a v podstatě zde popisujeme přesně to, co budeme při prezentování říkat. Je to doslovný přepis našeho komentáře. ☹	<h3>Jak má vypadat snímek</h3> <ul style="list-style-type: none"> ○ Vše je stručně v bodech. ○ Maximálně 5 – 8 řádků. ○ Píšeme bezpatkovým písmem. ○ Snímek nesmí obsahovat mnoho textu.
---	---

3. **Volíme kontrastní barvy** – málo odlišné odstíny nebudou na plátně jasně vidět. V případě MS PowerPoint 2010 a jejich **Návrhů** snímku je sladěna paleta barev, které můžeme používat.

<p>~~Jak nemá vypadat snímek~~</p> <ul style="list-style-type: none"> o Vše je stručně v bodech. o Maximálně 5 – 8 řádků o Nevolíme podobné barvy.	<p>Jak má vypadat snímek</p> <ul style="list-style-type: none"> o Vše je stručně v bodech. o Maximálně 5 – 8 řádků. o Volíme kontrastní barvy. o Píšeme bezpatkovým písmem. o Snímek nesmí obsahovat mnoho textu.
---	---

4. **Používáme dostatečně velké obrázky** a používáme jich hodně pro ilustraci obsahu prezentace. Velikost obrázku na snímku by se měla pohybovat kolem 1/4 plochy snímku.

<p>~~Jak nemá vypadat snímek~~</p> <ul style="list-style-type: none"> o Vše je stručně v bodech. o Maximálně 5 – 8 řádků o Nevolíme podobné barvy. o Nepoužíváme malé obrázky. 	<p>Jak má vypadat snímek</p> <ul style="list-style-type: none"> o Vše je stručně v bodech. o Obrázek zabírá přibližně 1/4 plochy snímku o Volíme kontrastní barvy. o Píšeme bezpatkovým písmem. o Snímek nesmí obsahovat mnoho textu.
---	---

5. Text doplňujeme grafy, schémata, aj. pro ilustraci.

Jak nemá vypadat snímek

- Vše je stručně v bodech.
- Maximálně 5 – 8 řádků
- Nevolíme podobné barvy.
- Nepoužíváme malé obrázky.
- Na snímcích by **neměl být pouze text.**

Jak má vypadat snímek

- Snímky doplňujeme o **ilustrace – grafy, schémata**
- Obrázek zabírá přibližně $\frac{1}{4}$ plochy snímku
- Volíme **kontrastní barvy.**
- Píšeme **bezpatkovým** písmem.
- Snímek **nesmí** obsahovat mnoho textu.

Plocha zabraná obrázky na 1 snímku

■ Obrázky
■ Text

6. Snímků není nikdy moc! Ovšem jen v případě, že jsou správně vytvořeny.

Použité zdroje

ROUBAL, Pavel. *Informatika a výpočetní technika pro střední školy - Praktická učebnice*. Praha: Computer Press, 2010, ISBN 978-80-251-3227-2.

Použité obrázky

AUTOR NEUVEDEN. *www.ecommetrix.com* [online]. [cit. 1.12.2012]. Dostupný na WWW:
<http://images.ecommetrix.com/commerce/55/VFC001Carly120dpi.jpg>

AUTOR NEUVEDEN. *www.sysint-llc.com* [online]. [cit. 1.12.2012]. Dostupný na WWW:
<http://www.sysint-llc.com/wp-content/uploads/smart-board-600i-interactive-whiteboard-photo.jpg>

AUTOR NEUVEDEN. *www.interaktivni-skolni-tabule.cz* [online]. [cit. 1.12.2012]. Dostupný na WWW:
<http://www.interaktivni-skolni-tabule.cz/wp-content/uploads/2010/03/projektor.jpg>

AUTOR NEUVEDEN. *www.soh.cz* [online]. [cit. 1.12.2012]. Dostupný na WWW:
http://eshop.soh.cz/data_images/images/eshop/laser165/laser165-laserove-ukazovatko-s-bezdratovym-ovladacem-aplikaci-usb-cervene-1.jpg

AUTOR NEUVEDEN. *www.comfor.cz* [online]. [cit. 1.12.2012]. Dostupný na WWW:
<http://www.comfor.cz/data/imgs/29/00085291.jpg>